

Mr. P.M.J. (Jewan) de Goede.
Advocaat

Postbus 48
9950 AA WINSUM

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

T 06 31 92 82 23
F 0595 854 569

DIGITAAL INGEDIEND

degoede@advocatuurdegoede.nl
degoedebestuurrecht.nl

 @JewanDeGoede
 Jewan De Goede

Winsum, 13 augustus 2018

Inzake: Internetconsultatie wetsvoorstel 'Instituut mijnbouwschade Groningen'

Betreft: Reactie GBB

Uw ref.:

INTERNETCONSULTATIE

Excellentie,

Op 3 juli 2018 heeft u uw voorgenomen wetsvoorstel inzake 'Instituut Mijnbouwschade Groningen' (hierna: **wetsvoorstel**) voor consultatie vrijgegeven en tot en met 14 augustus 2018 de gelegenheid gegeven daarop in te spreken. Hierdoor geeft de Groninger Bodem Beweging (hierna: **GBB**) haar opmerkingen op het wetsvoorstel.

Algemeen

GBB constateert dat met het wetsvoorstel een structurele oplossing lijkt te worden geboden voor de afhandeling van de claims van gedupeerde Groningers. De erkenning die daaruit spreekt dat schade-afhandeling tot op heden niet tot zijn recht komt, ziet GBB als een belangrijke ondersteuning van het gevoel van vele Groningers. Ook de inrichting van een Instituut Mijnbouwschade Groningen (hierna: **het Instituut**) als structurele voortzetting van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen is een goede zaak.

GBB kan zich op hoofdlijnen dan ook in het wetsvoorstel vinden. Niettemin heeft zij daarop een aantal opmerkingen van zorg, die met name zien op wat GBB beschouwt als uitvoeringsaspecten. GBB heeft bij het opstellen van deze reactie met name het oog op de Groninger die straks met zijn claim in de

nieuw op te stellen procedure komt en vraagt aandacht voor een aantal aspecten die volgens GBB in die procedure dan onvoldoende zijn uitgewerkt en zodoende druk op de betrokkenen blijven leggen.

GBB laat een aantal principiële-juridische en staatsrechtelijke aspecten onbesproken, die bijvoorbeeld zien op de verhouding tussen dit wetsvoorstel en een aantal grondwettelijke en verdragsrechtelijke bepalingen.

De GBB heeft voor het opstellen van haar reactie samengewerkt in een team van vertegenwoordigers van Gasberaad, de Groningse gemeenten en de Provincie Groningen. De reactie van de Provincie Groningen, ingediend op 1 augustus 2018, is de weerslag daarvan. De GBB onderschrijft deze, en merkt in aanvulling daarop het navolgende op.

Aantal schadefactoren onbenoemd

1. Met het wetsvoorstel is beoogd het gehele civielrechtelijke aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht van een overeenkomstige toepassing te verklaren. Daaronder valt artikel 6:98 BW dat een aantal schadefactoren definieert. Dit komt echter niet overeen met de definitie die in het wetsvoorstel van de schade wordt gehanteerd. Ingevolge artikel 1 wordt onder 'schade' immers verstaan 'schade die is ontstaan door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld of als gevolg van de gasopslag Norg'. Hierbij wordt niet gesproken over bijvoorbeeld gevolgschade of de schade die bestaat uit kosten die een belanghebbende moet maken om aansprakelijkheid in omvang van de aansprakelijkheid vast te stellen.

Suggestie: breidt de definitie van schade in artikel een wetsvoorstel uit en maak expliciet dat de schadefactoren die in artikel 6:98 BW worden genoemd daar ook onder vallen.

Versterking uitgesloten

2. GBB stelt vast dat versterkingsmaatregelen nadrukkelijk uit het onderhavige wetsvoorstel zijn gehouden en hebben begrepen dat daarvoor op korte termijn een separaat wetsvoorstel zal worden gepubliceerd. GBB acht dit geen goede zaak. Schade en versterking dienen niet gescheiden afgehandeld te worden, maar de wens beide aan één loket af te handelen is een belangrijk uitgangspunt. Bovendien bestaat regelmatig samenhang tussen schade-afhandeling en het kunnen treffen van versterkingsmaatregelen. Vaak vraagt een adequaat herstel van schade om bouwkundige maatregelen die het karakter van versterking hebben.

Doordat het Instituut niet bevoegd is om te besluiten op aanvragen tot het treffen van versterkingsmaatregelen, maar tegelijkertijd met die bepaling niet de mogelijkheid is uitgesloten om een vergoeding te vragen voor de kosten van versterkingsmaatregelen die gedupeerden zelf hebben getroffen of laten treffen, ontstaat mogelijk discussie over de vraag welke versterkingsmaatregelen wel en welke niet door het Instituut voor vergoeding in aanmerking kunnen worden gebracht en tot welke omvang dat kan geschieden.

Suggestie: borg schade en versterking zo snel als mogelijk in één wetsvoorstel.

Werkwijze Instituut

3. In artikel 9 is bepaald dat het Instituut met inachtneming van de bepalingen van het wetsvoorstel een procedure en een werkwijze vast zal stellen voor de behandeling van aanvragen. GBB heeft begrepen dat de achtergrond daarvan, volgens mondeling gegeven toelichting, is, dat het Instituut in onafhankelijkheid haar eigen protocol moet kunnen vaststellen. Een belangrijk deel echter van de procedure die het Instituut uiteindelijk zal hanteren blijft hiermee echter onduidelijk. Juist deze procedure en de mogelijkheden die daarin aan belanghebbenden wordt geboden, is van groot belang bij het wetslagen van de afhandeling van schade en de mate waarin de (procedurele) rechten en waarborgen van burgers worden geëffectueerd. Volgens GBB moet daarop ook inspraak bestaan, net zoals GBB en andere belangenorganisaties in de afgelopen jaren betrokken zijn geweest bij het overleg over en de vormgeving van voorgaande schadeprotocollen.

Suggestie: werk de procedure en werkwijze voor behandeling van aanvragen vóór inwerkingtreden van het wetsvoorstel uit, breng een koppeling aan met artikel 9 dan wel integreer deze regeling in het wetsvoorstel.

Deskundigen

4. In artikel 11 is bepaald dat het Instituut een of meer deskundigen kan aanwijzen om de schade op te nemen en te rapporteren over de aard van de schade. In het wetsvoorstel is evenwel niet geregeld dat een belanghebbende een contra-expertise kan doen uitvoeren, zoals dat tot op heden in schadeprotocollen wel is geborgd. GBB acht dit een belangrijk en zwaarwegend verlies voor belanghebbenden, die niet alleen afhankelijk zijn van de beoordeling van het Instituut of al dan niet een deskundige zal worden ingeschakeld, maar vervolgens ook worden beperkt in hun mogelijkheden dat advies door een contra-expert te laten beoordelen. Indien het Instituut bepaalt dat geen deskundige zal worden aangezocht, komt het vervolgens voor rekening en risico van belanghebbende om al dan niet een eigen deskundige aan te stellen. Deze werkwijze staat op gespannen voet met de bepalingen in artikel 6:98 BW, waarin is geregeld dat ook kosten ter vaststelling van de aard en omvang van de schade voor vergoeding in aanmerking dienen te komen.

Suggestie neem in artikel 11 de mogelijkheid op dat een belanghebbende een contra-deskundige kan zoeken en bepaal dat de kosten daarvan niet voor rekening van de belanghebbenden zijn.

Beslistermijnen

5. In artikel 12 is de beslistermijn bepaald op acht weken na ontvangst van de aanvraag indien geen deskundige wordt aangewezen of 12 weken na ontvangst van het deskundigenadvies. Het Instituut kan de termijn verlengen met ten hoogste 12 weken, maar ook een afwijkende termijn stellen indien het een complexe aanvraag betreft. De beslistermijn is hiermee niet eenduidig, en kan onder omstandigheden zeer fors worden opgerekt.

Suggestie: vereenvoudig de regeling in artikel 12 (gelezen in combinatie met artikel 11) met betrekking tot de (maximale) beslistermijn.

Bezwaartermijn

6. In artikel 15 is bepaald dat in afwijking van artikel 6:7 Awb de termijn voor het indienen van bezwaar- of beroepschrift tegen een besluit op grond van de wet 13 weken bedraagt. Hoewel de Minister daarbij mogelijk het belang van de burger voorop heeft gesteld (en een langere dan gebruikelijke bezwaartermijn heeft willen vormgeven), moeten een belanghebbende hierdoor uiteindelijk langer wachten op zijn beslissing op bezwaar, nu de beslistermijn daarvan op grond van artikel 7:10 Awb eerst aanvangt na ommeekomst van de bezwaartermijn. GBB acht een bezwaartermijn van zes weken voldoende voor de belanghebbende en verzoekt u die op te nemen in artikel 15.

Suggestie: beperkt de bezwaartermijn in artikel 15 tot 6 weken, overeenkomstig de hoofdregel in artikel 6:7 Awb.

Capaciteit rechtbank voor beroepsprocedures

7. Enige tijd na invoering van de onderhavige regeling, wanneer besluiten en beslissingen op bezwaar zullen zijn genomen, zullen belanghebbenden hun zaak willen voorleggen aan de bestuursrechter. De bevoegde rechter is de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling bestuursrecht. Het is bekend dat de doorlooptijden bij de Rechtbank Noord-Nederland fors zijn, en verder oplopen. GBB voorziet dat de rechtbank mogelijk onvoldoende capaciteit heeft om een toename van procedures op grond van het onderhavige wetsvoorstel binnen aanvaardbare termijn te kunnen afhandelen.

Suggestie: onderzoek de gevolgen van het wetsvoorstel en de op te stellen procedure voor het aantal beroepsprocedures dat daardoor naar verwachting zal kunnen ontstaan en stem die af met de Rechtbank Noord-Nederland, teneinde lange doorlooptijden te voorkomen.

Belanghebbendheid NAM uitsluiten

8. Hoewel de NAM uit de procedure is gehaald en slechts de uitgekeerde schadevergoedingen zal dienen te voldoen op grond van de heffing die de minister aan NAM kan opleggen op grond van artikel 14, kan niet worden uitgesloten dat NAM als derde-belanghebbende moet worden aangemerkt bij besluiten die op grond van het wetsvoorstel zullen worden genomen. GBB realiseert zich dat mogelijk geconcludeerd zal moeten worden dat NAM om juridische redenen niet als derde-belanghebbende kan worden aangemerkt, maar acht het noodzakelijk dat dat bij wet wordt geborgd, nu het voor gedupeerde Groningers onverteerbaar zou zijn als zij in de procedure over hun schadevergoeding geconfronteerd zouden (kunnen) worden met deelname van NAM aan die procedure, waarbij de inbreng van NAM naar verwachting niet anders zou kunnen zijn dan een poging de uitgekeerde vergoedingen omlaag te brengen.

Suggestie: neem in het wetsvoorstel expliciet op dat NAM of aan haar gelieerde partijen niet als derde-belanghebbende kunnen worden aangemerkt bij procedures die op grond van het onderhavige wetsvoorstel zullen worden doorlopen, zodat elke discussie daarover kan worden voorkomen.

GBB verzoekt u vorenstaande suggesties als zwaarwegend aan te merken en te betrekken bij de definitieve vormgeving van het wetsvoorstel.

Hoogachtend,

Groninger Bodem Beweging,

Namens deze,

P.M.J. de Goede